

השתתפות מדינת ישראל בוועידת האקלים COP 29

הצעה להחלטה

מ ח ל י ט י ם :

1. לאשר את השתתפות ישראל, ובכלל זה הקמה של ביתן לאום, בוועידת האקלים ה-29 של האו"ם, שתתקיים בבאקו, אזרבייג'ן, החל מיום 11 בנובמבר 2024 ועד ליום 22 בנובמבר 2024 (להלן - COP 29).
2. להורות על משרד החוץ ביחד עם המשרד להגנת הסביבה להוביל את ההיערכות להשתתפות ישראל ב COP 29, ניהולה ותקציבה, בהתאם להנחיות והחלטות ועדת ההיגוי שתוקם כאמור בסעיף 3 מטה.
3. למנות ועדת היגוי בראשות מנכ"ל משרד החוץ ומנכ"ל המשרד להגנת הסביבה או מי מטעמם, ובהשתתפות כל מנכ"לי משרדי הממשלה המנויים בסעיף 9 מטה ורשות החדשנות, או מי מטעמם, אשר מטרתה לקבוע את התכנים אשר יוצגו בביתן הישראלי. הוועדה תזמן גורמים נוספים ליטול חלק בעבודתה, על פי הצורך.
4. להקצות מתוך הסכומים המוקצים להקמת הביתן הישראלי וההשתתפות בוועידת האקלים COP29 כאמור בסעיף 9, סך של 400,000 שקלים חדשים (ארבע מאות אלף שקלים חדשים) לסיוע בפרויקטים למדינות מתפתחות שמטרתם מאבק בשינוי האקלים. הפרויקטים יידונו בוועדת ההיגוי ויקבעו בהיוועצות עם המשרדים הרלוונטיים.
5. לפעול להשלמת חקיקת חוק אקלים לפני COP 29.
6. להורות למשרדי הממשלה הרלוונטיים להעביר למשרד להגנת הסביבה את המידע הנדרש לצורך הכנת הדיווחים התקופתיים למזכירות אמנת האקלים מכוח הסכם פריז, וזאת עד ליום 15.8.2024 או 30 יום לאחר שתתקבל בקשה להעברת המידע כאמור, המאוחר מביניהם.
7. לרשום את הודעת שרת החדשנות המדע והטכנולוגיה ורשות החדשנות, כי תגובש משלחת אשר תשתתף בביתן הישראלי ותכלול חברות עתירות ידע ישראליות אשר תצגנה טכנולוגיות אקלים וכן גופים ישראלים המקדמים חדשנות טכנולוגית בתחומי האקלים בתעשייה הישראלית. כמו כן לרשום את הודעת רשות החדשנות כי תפעל לסייע לחברי המשלחת כאמור במגוון כלים ואמצעים. פעילות רשות החדשנות כאמור בהחלטה זו תבוצע בהתאם להוראות החוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, תשמ"ד-1984, סמכויותיה והאמצעים העומדים לרשותה ומבלי לפגוע בסמכויות האורגנים שלה.

8. לרשום את הודעת שר הכלכלה והתעשייה, כי תגובש משלחת כלכלית אשר תשתתף בוועידה ובביתן הישראלי ותכלול בין היתר חברות, תעשיינים יבואנים ויצואנים לחשיפת חברות לשוקים הבינלאומיים ולקידום הייצוא של מדינת ישראל.

9. בהתאם לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985, לצורך מימון החלטה זו להקצות סך כולל של 6,450,000 מיליון ₪ (שישה מיליון ארבע מאות וחמישים אלף שקלים חדשים) שיוקצו מתקציבי המשרדים הבאים בשנת 2024 על פי החלוקה כדלקמן:

המשרד	התקציב
משרד החוץ	2,500,000 שקלים חדשים
המשרד להגנת הסביבה	750,000 שקלים חדשים
משרד רוה"מ	1,000,000 שקלים חדשים
משרד האנרגיה והתשתיות	250,000 שקלים חדשים
המשרד לשיתוף פעולה אזורי	300,000 שקלים חדשים
משרד החקלאות ופיתוח הכפר	250,000 שקלים חדשים
משרד הביטחון	500,000 שקלים חדשים
משרד התדשנות, המדע והטכנולוגיה	300,000 שקלים חדשים
משרד התחבורה	300,000 שקלים חדשים
משרד הכלכלה והתעשייה	300,000 שקלים חדשים
סה"כ	6,450,000 שקלים חדשים

10. הסכומים כאמור בסעיף 9 יאוגמו בתקציב משרד החוץ.

דברי הסבר

רקע כללי

1. במסגרת אמנת המסגרת של האומות המאוחדות בנושא שינויי אקלים (UNFCCC – United Nations Framework Convention on Climate Change) מתקיים מדי שנה בחודש נובמבר או דצמבר מפגש של חברות האמנה (COP – Conference of the Parties). המפגשים נערכים בכל שנה באזור גיאוגרפי אחר לפי החלוקה המקובלת באו"ם, ומשתתפים בהם אלפי נציגים רשמיים מכל מדינות העולם בנוסף לנוכחות גדולה מאוד של נציגי המגזר הפרטי, חברה אזרחית, אקדמיה, תקשורת, גופים פיננסיים ועוד. ה-COP נחשב לאירוע הגדול בעולם במסגרת האו"ם ולאור מרכזיות משבר האקלים, חשיבותו גדלה בהתמדה ומשתתפים בו למעלה מ-100 ראשי מדינות. במפגשי ה-COP נערך המו"מ האקלימי, ולצד זאת, מדינות רבות, כמו גם ארגונים בין-לאומיים מקימים ביתנים שבהם הם מציגים את פועלם בתחום האקלים, נערכים אירועים ומוכרזות יוזמות.
2. החל מיום 11 בנובמבר 2024 ועד ליום 22 בנובמבר 2024 תתקיים ועידת האקלים ה-29 של האו"ם, בבאקו, אזרבייג'ן.
3. השתתפות ישראלית בוועידת האקלים COP29 באמצעות הקמת ביתן לאומי תאפשר לישראל להציג את היכולות הישראליות המתקדמות ביותר בכל תחומי החדשנות האקלימית ולשתף את העולם בפתרונות כחול-לבן להפחתת פליטות גזי חממה (מיטיגציה), כמו גם להסתגלות למשבר האקלים (אדפטציה). הביתן יהווה במה להצגת טכנולוגיות אקלים ישראליות, ידע מדעי ומגוון התחומים בהם ישראל מקדמת פתרונות למשבר האקלים.
4. השתתפות ישראל תסייע במיצוב ישראל כמדינת חדשנות עולמית מובילה ותחזק נכסיותה של ישראל בקהילה הבין-לאומית כמדינה הפועלת למתן פתרונות מעשיים, ישימים ובקנה מידה עולמי למשבר האקלים. ההשתתפות תציג את היכולות הישראליות בתחום החדשנות האקלימית ויש בה כדי לסייע לכלכלה ולייצוא הישראליים.
5. תרומה ישראלית לפרויקט אקלימי בין-לאומי כמו גם הקמת הביתן הם צעדים חשובים המעידים על תרומתה של מדינת ישראל להתמודדות עם משבר האקלים. יתרה מכך, תרומה ישראלית לפרויקט בין-לאומי תביא לישראל רווח מדיני ותדמיתי שהוא בעל חשיבות יתירה בעת הזו.
6. לאור האמור, מוצע לאשר את השתתפות ישראל, כולל במסגרת ביתן לאומי, בוועידת האקלים COP 29. משרד החוץ יחד עם המשרד להגנת הסביבה, יהיו אחראים על הובלת הפרויקט, ניהולו ותקציבו.
7. כן מוצע להקים ועדת היגוי לתכנון, הקמת והפעלת הביתן, בהובלת משרד החוץ והמשרד להגנת הסביבה ובהשתתפות משרדי הממשלה המנויים בהחלטה ורשות החדשנות. הוועדה תיקח חלק בקביעת התכנים שיוצגו במסגרת הביתן הישראלי ותהיה רשאית לזמן גורמים נוספים ליטול חלק בעבודתה.
8. עוד מוצע כי מתוך הסכומים המוקצים להקמת הביתן הישראלי וההשתתפות בוועידת האקלים COP29, יוקצה סך של 400,000 שקלים חדשים (ארבע מאות אלף שקלים חדשים) לסיוע בפרויקטים למדינות מתפתחות שמטרתם מאבק בשינוי האקלים. הפרויקטים יידונו בוועדת ההיגוי ויקבעו בהיוועצות עם המשרדים הרלוונטיים.
9. מפגשי הצדדים לאמנה לשינוי האקלים הם הפורום בו מציגות החברות באמנה את

החתקדמות שהשיגו בקידום יעדי האמנה והמחויבויות הלאומיות שלקחו על עצמן. בהתאם לידע המדעי המצטבר של השנים האחרונות המעיד על האצת תהליכי שינוי אקלים, ולאור האמור בדוחות האחרונים של ה- Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC AR6), הגוף המייעץ לאו"ם בנושאי אקלים, לפיו על מדינות העולם לנקוט בפעולות מיידיות ומהותיות בשנים הקרובות כדי להימנע מההשפעות ההרסניות ביותר של שינוי אקלים, על מדינת ישראל לנקוט בצעדים משמעותיים ומהירים יותר כדי לבלום את התחממות כדור הארץ ולהיערך למניעת ההשפעות של נזקי משבר האקלים על האוכלוסייה. דוחות ה- IPCC מראים שעליית הטמפרטורה העולמית הממוצעת מעל 1.5 מעלות צלסיוס מאז תקופת הטרם תיעוש תחולל אסונות אקלימיים חמורים ולכן בכל וועידה מתבקשות המדינות החברות באמנה לנקוט בצעדי הפחתה נוספים כגון השגת סך אפס פליטות עד שנת 2050.

10. לשם כך נדרשת מסגרת ארגונית מתכללת בדמות חוק אקלים שהוא הכלי המקובל בעולם להגדרת דרכי הפעולה הלאומיים בנושא אקלים. בשני העשורים האחרונים נחקקו חוקי אקלים במדינות רבות בעולם, וברוב מדינות ה-OECD. באפריל 2024 אושרה הצעת חוק אקלים בישראל בקריאה ראשונה. מוצע לקבוע שעל הממשלה לפעול להשלמת הליך החקיקה של חוק האקלים עד למפגש הצדדים באזרבייג'ן.

11. בהתאם למחויבויותיה על פי הסכם פריז בדבר שינוי אקלים שאושרר בשנת 2016, על ישראל להגיש מחויבות לאומית חדשה לאמנת האקלים (Nationally Determined Contribution) לשנת 2035 וזאת בשנת 2025. הדבר יצריך פעילות מואצת השנה על ידי כל משרדי הממשלה הרלוונטיים במסגרת הוועדה הבין משרדית להפחתת פליטות גזי חממה. כמו כן על ישראל להגיש תוכנית הסתגלות לשינוי אקלים השנה ואת הדיווח הראשון על פי מנגנון השקיפות החדש של האמנה – Enhanced Transparency Framework.

12. לטובת מימון השתתפות מדינת ישראל בוועידת האקלים COP 29, מוצע להקצות תקציב ייעודי בחיפוף של 6,450,000 שקלים חדשים על פי החלוקה המפורטת בחצעה.

13. הסכומים המפורטים בחצעה משקפים את עלויות העיצוב, התכנון, ההקמה וההפעלה של הביתן, הוצאות צוות ההקמה והתפעול לפני, במהלך ובסיום הוועידה, וכן את עלויות החשיפה התקשורתית וכלל עלויות אבטחת הביתן ואבטחת המשלחת הישראלית, ובכלל זה אירועים כלל ממשלתיים. בנוסף לאמור, יתקיימו בביתן אירועים ספציפיים אשר העלויות הכרוכות בהם יושתו על הגורם היוזם והמארגן את אותו אירוע. תיקצוב טיסות, לינות ושהות נציגי המשרדים יעשה מתקציב כל משרד בנפרד, לרבות כלל הוצאות אבטחת שרים ע"י יח' מגן.

14. התקציב הייעודי לצורך השתתפות ישראל בוועידת האקלים COP 29 יאוגם כתוספת בתקציב משרד החוץ ויוקצה במהלך שנת התקציב 2024, בהתאם לחלוקה המפורטת בחצעה, על מנת שניתן יהיה להתחייב מראש ולהיערך להקמת הביתן, אבטחתו ותפעולו במהלך הוועידה.

נתונים כלכליים וההשפעה על משק המדינה
צפויה להיות השפעה חיובית על המשק והכלכלה הישראלים בעקבות החשיפה הבין-לאומית הרחבה לחדשנות האקלימית הישראלית, לטכנולוגיות וליכולות ישראליות, שיתורגמו להגברת היצוא ולהידוק ולפיתוח קשרים בינלאומיים בתחומי המחקר, הפיתוח, שיתופי פעולה כלכליים ועוד.

השפעת ההצעה על מצבת כח האדם
לא רלוונטי

עמדת שרים אחרים שההצעה נוגעת לתחום סמכותם
ראש הממשלה – תומך

שר האנרגיה והתשתיות – תומך
שרת התחבורה והבטיחות בדרכים – תומכת
השר לשיתוף פעולה אזורי – תומך
שר החקלאות ופיתוח הכפר – תומך
שר הביטחון – תומך
שרת החדשנות, המדע והטכנולוגיה – תומכת
שר הכלכלה והתעשייה – תומך

עמדת היועץ המשפטי של המשרד היוזם
מצ"ב חוות דעת היועצת המשפטית למשרד החוץ.

סיווגים

סיווג ראשי: 01 ביצועי
תחום פעולה עיקרי: 01 חוץ וביטחון

מגישים: שר החוץ
השרה להגנת הסביבה

י' באב התשפ"ד
14 באוגוסט 2024

י' באב תשפ"ד
14 באוגוסט 2024

חוות דעת משפטית הנלווית להצעת החלטה לממשלה

נושא הצעת החלטה: השתתפות מדינת ישראל בוועידת האקלים COP 29

תמצית ההצעה בחתיחה להיבטי המשפטיים:

במסגרת אמנת המסגרת של האומות המאוחדות בנושא שינוי אקלים (UNFCCC – United Nations Framework Convention on Climate Change) מתקיים מדי שנה בחדש נובמבר/דצמבר מפגש של חברות האמנה (COP – Conference of the Parties). המפגשים מתקיימים בכל שנה באזור גיאוגרפי אחר לפי החלוקה המקובלת באו"ם ומשתתפים בהם אלפי נציגים רשמיים מכל מדינות העולם בנוסף לנוכחות גדולה מאוד של נציגי המגזר הפרטי, חברה אורחית, אקדמית, תקשורת, גופים פיננסיים ועוד. ה- COP נחשב לאירוע הגדול בעולם במסגרת האו"ם ולאור מרכזיות משבר האקלים, חשיבותו גדלה בהתמדה ומשתתפים בו למעלה מ-100 ראשי מדינות. במפגשי ה-COP נערך המו"מ האקלימי, ולצד זאת מדינות רבות, כמו גם ארגונים בינלאומיים, מקימים ביתנים שבהם הם מציגים את פועלם בתחום האקלים, נערכים אירועים ומוכרזות יוזמות.

החל מיום 11 בנובמבר 2024 ועד ליום 22 בנובמבר 2024 תתקיים ועידת האקלים ה-29 של האו"ם, בבאקו, אזרבייג'ן.

השתתפות ישראלית בוועידת האקלים COP 29 באמצעות הקמת ביתן לאומי תאפשר לישראל להציג את היכולות הישראליות המתקדמות ביותר בכל תחומי החדשנות האקלימית ולשתף את העולם בפתרונות כחול-לבן להפחתת פליטות (מיטיגציה), כמו גם להסתגלות למשבר האקלים (אדפטציה). הביתן יתווה במה להצגת טכנולוגיות אקלים ישראליות, ידע מדעי, ומגוון התחומים בהם ישראל מקדמת פתרונות למשבר האקלים.

בנוסף, השתתפות ישראל תסייע במיצוב ישראל כמדינת חדשנות עולמית מובילה ותחזק נכסיותה של ישראל בקהילה הבינלאומית כמדינה הפועלת למתן פתרונות מעשיים, ישימים ובקנה מידה עולמי למשבר האקלים. ההשתתפות תציג את היכולות הישראליות בתחום החדשנות האקלימית ויש בה כדי לסייע לכלכלה ולייצוא הישראליים.

לאור האמור, מוצע לאשר את השתתפות ישראל, כולל במסגרת ביתן לאומי, בוועידת האקלים COP 29. מוצע כי משרד החוץ ביחד עם המשרד להגנת הסביבה, יהיו אחראים על הובלת הפרויקט, ניהולו ותקציבו. כן מוצע לחקים ועדת היגוי לתכנון חקמת וחפעלת הביתן, בהובלת משרד החוץ והמשרד להגנת הסביבה, ובהשתתפות משרדי ראש הממשלה, האנרגיה והתשתיות, שיתוף פעולה אזורי, חדשנות מדע וטכנולוגיה, התחבורה והבטיחות בדרכים, החקלאות ופיתוח הכפר ורשות החדשנות. הוועדה תיקח חלק בקביעת חתכנים שיוצגו במסגרת הביתן הישראלי ותהיה רשאית לזמן גורמים נוספים ליטול חלק בעבודתה.

עוד מוצע כי מדינת ישראל תייעד תקציב בסך 400,000 ₪ (ארבע מאות אלף שקלים חדשים) לסיוע בפרויקטים למדינות מתפתחות שמטרתם מאבק בשינוי האקלים. הפרויקטים ידונו בוועדת החיגוי ויקבעו בהיוועצות עם המשרדים הרלוונטיים. תרומה ישראלית לפרויקט אקלימי כמו גם חקמת הביתן הם צעדים חשובים תמעידיים על תרומתה של מדינת ישראל להתמודדות עם משבר האקלים. יתרה מכך, תרומה ישראלית לפרויקט תביא לישראל רווח מדיני ותדמייתי שתוא בעל חשיבות יתירה בעת הזו.

מפגשי הצדדים לאמנה לשינוי האקלים הם הפורום בו מציגות החברות באמנה את ההתקדמות שהשיגו בקידום יעדי האמנה והמחויבויות הלאומיות שלקחו על עצמן. בהתאם לידע המדעי המצטבר של חשנים האחרונות המעיד על האצת תהליכי שינוי אקלים ולאור האמור בדוח האחרון של ה- Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC AR6) -הגוף המייעץ לאו"ם בנושאי אקלים - לפיו על מדינות העולם לנקוט בפעולות מיידיות ומסיביות בשנים הקרובות כדי להימנע מההשפעות ההרסניות ביותר של שינוי אקלים, על מדינת ישראל לנקוט בצעדים משמעותיים ומחירים יותר כדי לבלום את התחממות כדור הארץ ולהיערך למניעת ההשפעות של נזקי משבר האקלים על האוכלוסייה. דוחות ה- IPCC מראים שעליית הטמפרטורה העולמית הממוצעת מעל 1.5 מעלות צלסיוס מאז תקופת הטרם תיעוש תחולל אסונות אקלימיים חמורים ולכן בכל וועידה מתבקשות המדינות החברות באמנה לנקוט בצעדי הפחתה נוספים כגון השגת סך אפס פליטות עד שנת 2050.

לשם כך נדרשת מסגרת ארגונית מתכללת בדמות חוק אקלים שהוא הכלי המקובל בעולם להגדרת דרכי הפעולה הלאומיים בנושא אקלים. בשני העשורים האחרונים נחקקו חוקי אקלים במדינות רבות בעולם, וברוב מדינות ה-OECD. באפריל 2024 אושרה הצעת חוק אקלים בישראל בקריאה ראשונה. מוצע לקבוע שעל הממשלה לפעול להשלמת תליך החקיקה של חוק האקלים עד למפגש הצדדים בארבייגין.

בהתאם למחויבויותיה על פי הסכם פריז בדבר שינוי אקלים שאושר בשנת 2016, על ישראל להגיש מחויבות לאומית חדשה לאמנת האקלים (Nationally Determined Contribution) לשנת 2035

וזאת בשנת 2025. הדבר יצריך פעילות מואצת השנה על ידי כל משרדי הממשלה הרלוונטיים במסגרת הוועדה הבין משרדית להפחתת פליטות גזי חממה. כמו כן על ישראל להגיש תוכנית הסתגלות לשינוי אקלים השנה ואת הדיווח הראשון על פי מנגנון חשיפות החדש של האמנה – Enhanced Transparency Framework.

במסגרת ההצעה מוצע לרשום את הודעת שרת החדשנות המדע והטכנולוגיה וחרשות הלאומית לחדשנות טכנולוגית (להלן: "רשות החדשנות"), כי תגובש משלחת אשר תשתתף בביתן הישראלי ותכלול חברות עתירות ידע ישראליות אשר תצגנה טכנולוגיות אקלים וכן גופים ישראלים המקדמים חדשנות טכנולוגית בתחומי האקלים בתעשייה הישראלית. וכן את הודעתה כי תפעל לסייע לחברי המשלחת כאמור במגוון כלים ואמצעים. פעילות רשות החדשנות כאמור בהחלטה זו תבוצע בהתאם להוראות החוק לעידוד מחקר, פיתוח וחדשנות טכנולוגית בתעשייה, תשמ"ד-1984, סמכויותיה והאמצעים העומדים לרשותה ומבלי לפגוע בסמכויות האורגנים שלה.

כמו-כן, מוצע לרשום את הודעת שר הכלכלה ותעשייה, כי תגובש משלחת כלכלית אשר תשתתף בוועידה ובביתן הישראלי ותכלול בין היתר חברות, תעשיינים יבואנים ויצואנים לחשיפת חברות לשווקים הבינלאומיים ולקידום הייצוא של מדינת ישראל.

לטובת מימון השתתפות מדינת ישראל בוועידת האקלים COP 29, במסגרת ההצעה מוצע לחקצות תקציב ייעודי בהיקף של 6.45 מיליון ₪ על פי החלוקה המפורטת בהצעה. הסכומים המפורטים בהצעה משקפים את עלויות העיצוב, התכנון, ההקמה וההפעלה של הביתן, הוצאות צוות ההקמה והתפעול לפני, במהלך ובסיום הוועידה, כמו גם, את עלויות החשיפה התקשורתית וכלל עלויות אבטחת הביתן ואבטחת המשלחת הישראלית, ובכלל זה אירועים כלל ממשלתיים. בנוסף לאמור, יתקיימו בביתן אירועים ספציפיים אשר העלויות הכרוכות בהם יושתו על תגורם היוזם והמארגן את אותו אירוע. תקצוב טיסות, לינות ושחות נציגי המשרדים יעשו מתקציב כל משרד בנפרד, לרבות כלל הוצאות אבטחת שרים ע"י יח' מגן.

התקציב הייעודי לצורך השתתפות ישראל בוועידת האקלים יאוגם כתוספת בתקציב משרד החוץ ויוקצה במהלך שנת התקציב 2024, בהתאם לחלוקה המפורטת בהצעה, על מנת שניתן יהיה להתחייב מראש ולהיערך להקמת הביתן, אבטחתו, תפעולו לפעילות הנדרשת במהלך הוועדה, ולביצועם.

קשיים משפטיים, ככל שישנם, ודרכי פתרון:
אין.

עמדת היועצים המשפטיים של משרדים אחרים שהצעת התחלטה נוגעת להם:

יועמי"ש משרד ראש הממשלה - אין מניעה
יועמי"ש משרד האנרגיה והתשתיות - אין מניעה
יועמי"ש משרד התחבורה ותביטות בדרכים - אין מניעה
יועמי"ש המשרד לשיתוף פעולה אזורי - אין מניעה
יועמי"ש משרד החדשנות, המדע והטכנולוגיה - אין מניעה
יועמי"ש משרד החקלאות ופיתוח הכפר - אין מניעה
יועמי"ש משרד הכלכלה והתעשייה - אין מניעה
יועמי"ש משרד הביטחון - טרם התקבלה התייחסות
יועמי"ש משרד האוצר - אין מניעה

עמדת היועץ המשפטי של המשרד שהשר העומד בראשו מגיש את הצעה:

אין מניעה משפטית לאשר את הצעת המחליטים.

חתימה

היועצת המשפטית, משרד החוץ

תפקיד

תמר ספלו תורגימו, עו"ד

שם

חתימה

היועצת המשפטית בפועל, המשרד להגנת הסביבה

תפקיד

איריס שליט, עו"ד

שם